N°. 39 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Zaturdag 10 Maart.

Frankrijk.

Parijs, den 5den Maart.

In de kamer der pairs heeft men zich heden bezig gehouden met een rapport op petitien; daaronder was er een van vijf en tachtig parijsche uitgevers, die eene wet verlangen, waarvan zij tevens de voornaamste bepalingen aanduiden, strekkende om den franschen handel zoo veel mogelijk tegen den buitenlandschen nadruk te beschermen. De commissie deed den voorslag om het verzoek naar de ministers van buitenlandsche zaken en van koophandel te verzenden, waarop eerst door den graaf *Simeon* en daarna door den minister van koophandel zelven werd aangemerkt, dat het gouvernement zich reeds een' geruimen tijd met deze zaak en met al de zorg die het onderwerp verdiende bezig hield; de staatsraad had een ontwerp van wet, deze aangelegenheid betreffende, in handen, hetwelk, nadat dit ligchaam zijne gevoelens over hetzelve aan het gouvernement medegedeeld had, aan de kamers zou aangeboden worden. Het overige der zitting hebben de pairs besteed met de discussie van het ontwerp over de politie op de wegen.

De afgevaardigden hebben ook heden nog beraadslaagd over de wet betreffende de organisatie der departementale raden. In de zitting van gisteren ontstond er eene vrij levendige discussie tusschen de heeren *Vivien* en *Dufaure* en den minister van binnenlandsche zaken, de financiële aangelegenheden der departementen betreffende, welke het belangrijkste gedeelte van het ontwerp uitmaken.

— Naar men verneemt heeft de commissie die met het onder- [illegible] blik drie onderscheidene stelsels van remboursering te overwegen. Het gewigtigste zou zijn dat door den heer *Laffitte* voorgeslagen. Hetzelve bestaat, zoo als reeds met een woord gezegd is, in het plan om 3 pCt. à 75 tegen 5 pCt. renten met afgesneden coupons uit te geven, of wel 3½ pCt. renten tegen [illegible] pCt.; de vermeerdering van het kapitaal zou daardoor in het eerste geval 800 millioen en in het tweede 542 millioen bedragen; maar in beide gevallen zou men jaarlijks eene som van 24 millioenen besparen; de heer *Laffitte* verlangt bovendien, dat de renten voortaan alleen gerembourseerd en niet ingekocht werden. De 24 millioen die men jaarlijks zoude besparen, moesten tot een afzonderlijk fonds worden bestemd, hetwelk over 47 jaren het geheele kapitaal der nieuwe schuld zou opleveren en vergunnen om dezelve van het grootboek te schrappen. Dit reservefonds zou in geval van nood kunnen strekken om het land tegen eene dreigende crisis te behoeden.

— De geruchten van de tegenwoordigheid des maarschalks *Bourmont* in het hoofdkwartier van don *Carlos*, waaraan in den aanvang niemand geloof sloeg, heeft men sedert meerder belang zoeken bij te zetten, door de voorstelling, dat wanneer het zich bevestigde dat de maarschalk met de witte kokarde op de spaansche [illegible] verscheen en daar de kern van een fransch legitimistisch legioen vormde, Frankrijk niet langer onverschillig in de zaak konde blijven. Men herinnert zich de woorden door den heer *Molé* tijdens de discussie van het adres, bij de zinsnede Spanje betreffende, gesproken. Het gevaar eener gewapende tusschenkomst in de spaansche zaken schetsende, waartoe Frankrijk niet vermogt over te gaan, tenzij de hoogste belangen, die van zelfbehoud daartoe noodzaakten, zeide de minister; » maar wanneer don *Carlos* verstandhouding met de legitimisten uit het zuiden van Frankrijk onderhield, wanneer hij fransche uitgewekenen tot zich riep, dan zou het geval zich voordoen, dat het noodig werd Spanje binnen te trekken, omdat het belang van Frankrijk in het spel zoude komen." — Sommige lieden nu zijn van meening, dat het bestuur met geen groot leedgevoel zou zien, dat die kwestie op nieuw in de kamer ter spraak kwam, dewijl dit een nieuw middel zou wezen, om de aandacht van de financiele onderwerpen, inzonderheid van de reductie af te leiden.

Van al de geruchten deswege sedert eenige dagen verspreid, schijnt echter het meeste geloof te verdienen, dat van de tegenwoordigheid van officiele [illegible] bij don *Carlos*. Men is verlangend te weten of dit werkelijk het geval is, dewijl zulks zooveel als eene erkenning dier mogenheden van den spaanschen pretendent zoude zijn.

— Van het oorlogsdepartement zijn verscheidene ordonnantien uitgegaan, strekkende tot verbetering in een aantal takken van de dienst. Dezelve moeten met den 1sten april in werking komen.

— Sedert het begin dezer maand hebben er vele vrijwillige dienstnemingen voor Afrika plaats. In deze hoofdstad telt men er alleen 200.

— Meer dan 350 personen zijn in de zaak van den beruchten *Vidocq* gehoord geworden; de raadkamer had eene drievoudige aanklagt tegen hem ontvangen: afzetterij, omkooping en aanmatiging van openbaar gezag; dezelve heeft echter beslist, dat er geen reden ter vervolging was, waarop de aangeklaagde onder cautie op vrije voeten is gesteld.

— De pruissische majoor en redacteur van de Breslausche Courant, baron *von Baerst*, die onlangs eene reis door de Baskische provincien deed en het hoofdkwartier van don *Carlos* bezocht, is van de spaansche grenzen te Parijs aangekomen.

— Uit Madrid heeft men thans de brieven en dagbladen tot den 27sten ll. ontvangen. De senaat die sedert verscheidene dagen niet was vergaderd geweest, had eindelijk weder eene bijeenkomst gehouden, om het rapport der commissie aan te hooren, die met het onderzoek omtrent de toelating van den infant don *Francisco* [illegible] verklaard. Men verwachtte dat daaromtrent levendige debatten zouden rijzen.

Den 22sten was de graaf *Mirasol* met een korps troepen te Toledo aangekomen. De karlistische gevangenen te Yebenes gemaakt, die zich in het klooster St. Juan de los Reijes bevonden, zouden naar Ocana worden vervoerd en vervolgens op Andalusie gerigt. De dood van hun chef *Jara* scheen zich niet te bevestigen.

Gaudesa hield den 22sten nog vol tegen de herhaalde aanvallen der karlisten.

De tijdingen uit Badajoz luidden gunstig; de provincie scheen voor het oogenblik van de karlisten bevrijd.

Den 23sten was te Madrid een koerier uit Lissabon aangekomen zoo men zeide met belangrijke depeches. De fransche gezant *d'Ofalia* had den volgenden dag een koerier naar Parijs afgezonden. Men zeide dat een en ander betrekking had op eene diplomatieke schikking, waarbij Portugal zich onder anderen verbinden zou, om de leening van dom *Miguel* te erkennen en dom *Miguel* als infant te herstellen, terwijl men pogingen zou doen om zich met het hof van Rome te verstaan.

— Ter beurze van heden werden de 5 pCt. renten met afgescheiden coupon verhandeld. De koers was gisteren 109,90; heden bij de opening 107,30 waarna de koers tot 107,45 rees, [illegible] hooger dan gisteren. Men zeide dat de commissie tot reductie den minister uitgenoodigd had om haar verklaringen te geven nopens de ongeschiktheid van het tegenwoordig tijdstip voor de reductie, en beschouwde dit als een gunstig teeken. De notering was heden: 5 pCt. 107,60; 3 pCt. 79,80; Nap. r. 99,60; Sp. Ardoin 20⅝; Portugal 18¾. Rom. L. 101¾.

Duitschland.

Frankfort, den 5den Maart.

Uit Berlijn wordt van den 3den dezer gemeld dat [illegible] de regering een koerier naar Munchen met depeches had afgezonden, welke betrekking hadden op de onvriendschappelijke handelwijze door de Beijersche regering in de aangelegenheid van den Keulschen Aartsbisschop aan den dag gelegd. Men was te Berlijn niet vreemd van het denkbeeld, dat het tot eene vriendschap-

breuk tusschen beide landen kon komen en de pruissische gezant uit Munchen zou terugontboden worden.

Te Berlijn had men berigten ontvangen dat de verwacht wordende hooge vreemde gasten in den loop der maand Mei in die residentie zouden aankomen. De keizer en de keizerin van Rusland werden den 10den Mei te Berlijn gewacht waar zij slechts 10 dagen en vervolgens eenige weken te Potsdam zouden vertoeven. Gedurende den zomer zouden de beide hooge personaadjen eenige Duitsche badplaatsen bezoeken. Voorts verwachtte men dat de koningen van Hanover en Saksen, de hertogen van Weimar en Mecklenburg, eenige der Oostenrijksche Aartshertogen, de Prins *Frederik* der Nederlanden, en welligt ook de fransche Prinsen almede vorst *Metternich* Berlijn met hunne tegenwoordigheid zouden vereeren.

— Van de Hanoversche grenzen wordt van den 1sten gemeld dat volgens berigten uit Hanover de koning de vergadering der Stenden zou ontbonden hebben. De Hanoversche couranten tot den 3den houden intusschen nog niets tot bevestiging van dit gerucht.

— Uit Mannheim schrijft men, dat men daar ijverig bezig was aan de herstelling van de brug over den Rhijn; ook die over den Neckar zou weldra wederom bruikbaar wezen. De vaart der stoombooten op den Nederrhijn zou de dienst spoedig hervatten. — Te Mainz is de Rhijn weder binnen zijne bedding teruggekeerd.

— Alhier is doorgekomen de belgische gezant te Parijs *Lehon*, die zich met eene buitengewone zending naar Berlijn begeeft.

— In berigten uit Rome tot den 22sten Februarij wordt gemeld, dat de pausselijke regering bevel gegeven had, om alle stukken betrekkelijk den Aartsbisschop van Keulen, voor en na diens uitvoering door den druk openbaar te maken. Een nieuw licht zou daardoor over deze gewigtige zaak verspreid worden. De pruissische gezant *von Bunzen* deed altijd nog vruchtelooze moeite om in onderhandeling te treden.

— In berigten uit Konstantinopel, van den 12den Februarij, leest men:

» In Syrie hebben belangrijke bewegingen plaats. Allerwege meent men voorbereidselen voor een' algemeenen opstand te ontdekken. De Drusen zouden reeds in opstand zijn en in verscheidene gevechten de Egyptische troepen verslagen hebben. *Ibrahim*-pacha is woedend over deze voorvallen, en zweert alles te zullen vernielen en verdelgen; maar zijne magt beantwoordt niet aan zijnen wil, en indien de Drusen van de noodige krijgsbehoeften voorzien waren, dan zou thans welligt Syrie voor *Mehemed*-Alie verloren kunnen zijn.

» Middelerwijl moet bij het Egyptische leger zelf ontevredenheid heerschen over slechte betaling, slecht voedsel en slechte kleeding, ten gevolge waarvan voortdurend een groot aantal soldaten deserteerde, en zelfs de door *Ibrahim* zeer geachte generaal *Mohammed*-Pacha door zijne eigene muitende manschappen vermoord zou zijn.

— Te Weenen waren den 28sten Februarij genoteerd, 5 pCt. Met. 106¾; 4 pCt. 100½; 3 pCt. 80⅜; Bankactien 1443½.

Nederlanden.

BREDA, den 9den Maart.

De jongst ontvangene rivierberigten zijn allezins gunstig, en de gevaren, die, ten gevolge van het zware ijs op de Nederlandsche stroomen, onze dijken en waterkeeringen bedreigden, kunnen thans door den zegen der Voorzienigheid, als afgewend beschouwd worden. Het water op de onderscheidene rivierstakken is over het algemeen sterk vallende; het ijs is bijna overal opgeruimd; en indien niet sommige streken van Gelderland en Overijssel ten gevolge der doorbraken in den Rijndijk te Rees leden, zou men, bij den plaats gehad hebbende ijsgang geenerlei rampen te betreuren hebben. De ijsdam, die zich in den Nederrijn bij Eck en Wiel gezet had, heeft eenen korten tijd bezorgdheid gebaard, en, even als overal waar zich op onze rivieren eenig gevaar vertoonde, tot maatregelen van voorzorg aanleiding gegeven; doch ook dit gevaar is verdwenen. In den nacht tusschen den 5den en 6den was nu dien ijsdam wel eenige beweging waargenomen, doch hij was weder vast gaan zitten. Vooral tusschen Maurik en Lienden had zich toen het ijs geweldig opgehoopt en stak op sommige punten 2 of 3 Nederlandsche ellen boven den dijkskruin uit. In den namiddag van den 6den is echter ook deze ijsbezetting doorgedreven. Het water, hetwelk te Eck en Wiel tot 95 duim onder het noodpeil geklommen is geweest, was den 7den des morgens ten 9 ure, reeds tot 1,50 el onder dat peil gevallen, en de Hoofd-Ingenieur, die zich vroeger daarheen begeven had, maakte het gevaar geweken achtende, zich toen gereed, om naar zijne gewone standplaats terug te keeren.

Overigens blijkt uit ontvangene berigten het volgende:

Te Keulen stond de rivier den 5den, des morgens, op 13 voet 9 duim (4,317 el) zoodat het water aldaar 4 duim (0,105 el) was gevallen.

Te Emmerik was de rivier den 6den voormiddags zonder ijs, en het water in het laatste etmaal 1,25 el gevallen. De sluis was aldaar geopend en het inundatie-water liep door dezelve in de rivier.

Aan den Benedenspijk en de Lobith bedroeg, 's namiddags den 6den de val van het water in het laatste etmaal 1,71 en 1,01 el. De werking van den ouden Rijn had toen opgehouden.

De waterstand den 7den voormiddags was in de Waal te Hulhuizen 4,73 el, in het Pannerdensche kanaal 4,55 el, en in den Nederrijn te Arnhem 4,45 el; hetgeen op de genoemde drie punten een' val in de laatste vierentwintig uren van 69, 67 en 59 duim aanduidde. Er vertoonde zich in de riviertakken nog drijfijs, doch in geringe hoeveelheid.

De IJssel was den 6den en 7den, van Westervoort af tot aan de monden der rivier open, en of zonder of slechts met zeer weinig drijfijs bezet. De waterhoogte was, den 7den des morgens, te Westervoort 4,39 el, hetgeen een val van 61 duim in het laatste etmaal bewees. Het overstroomingswater in de lijmers was mede den 6den in 24 uren 7 duim gevallen. Te Doesburg bedroeg toen de val van het water 16 duim. De Bingerdensche overlaat werkte met ongeveer 2 palmen hoogte. Te Zutphen was den 6den afwisselend val en was op de rivier, doch van weinige beteekenis. Bijna alle gemeenschap te lande was daar, even als te Deventer, afgebroken. De straatweg van Zutphen naar de Empser brug stond onder water en de brug over de voorgracht buiten de nieuwe stadspoort der genoemde stad begon te ontgronden. Te Deventer, waar de rivier in den avond van den 6den langzaam vallende was, werkte de overlaat van den Snippelingsdijk toen op de laagste plaatsen met 52 duim. Men voer over dien overlaat. Uit Wijhe schrijft men van den 6den 's namiddags, dat toen het inundatie-water tot daar kwam, en de Gelder, alsmede de bouwlanden, begon te bedekken. Aan het Katerveer en te Kampen was de waterstand den 7den 's morgens 4,16 en 2,50 el. Op beide punten was het water eenige duimen gevallen.

Het ijs, dat den 6den nog op een gedeelte van de Lek vast zat, en met name de ijsbezetting te Krimpen, is in den avond van dien dag doorgedreven, terwijl eene ijsstopping bij den steenhoven van de weduwe *Lakerveld*, in den vroegen morgen van den 7den mede is doorgedreven. Dien morgen ten 9 ure schreef men uit Krimpen, alwaar het water tot 3,54 el onder noodpeil stond rivier is geheel open, gelijk mede de Noord en de Maas naar Rotterdam, welke laatste echter nog aan de kanten met ijs bezet is.

Waterstand in de Bovenmaas te Grave, den 7den des morgens 4,17 el, in 24 uren gewassen 58 duim.

— Omtrent het losgaan van het ijs voor Nijmegen, meldt de *Nijmeegsche Courant* van den 6den het volgende:

» Nadat in de laatste dagen het ijs in de rivier de Waal nu en dan in beweging was, doch met weinig gevolg, verkondigde gisteren namiddag ten 4 ure het geschut, dat hetzelve doordreef. Duizende menschen ijlden stroomwaarts, doch meestal te vergeefs, daar het ijs zich weldra weder gezet had; des avonds ten 7 ure gaven de bepaalde drie seinschoten weder het teeken van het losgaan van het ijs, hetwelk toen met alle kracht afdreef en het water spoedig deed stijgen; doch hetwelk later weder even spoedig viel. Tot half 9 ure bleef dit drijven aanhouden, doch toen zette zich het ijs weder met eenen waterstand van 5 el. Ten half 10 ure zette zich het ijs ten derdenmale in beweging, zonder verderen tegenstand te ontmoeten, zoodat hetzelve den geheelen nacht is afgedreven, hoewel het water tot de aanmerkelijke hoogte van 5 el 58 duim opliep, hetwelk weder spoedig is gevallen. Het ijs heeft zich langs onze kade en aan gene zijde der rivier op hoopen gesteld, en hier en daar aan de kade eenige schade toegebragt.

» Heden morgen is het veer hersteld; er drijft bij tusschenpoozen veel ijs. Op de benedenrivieren is het ijs gisteren bij aanhoudendheid, hier en daar, in beweging geweest en eindelijk doorgedreven, zoodat de rivier geheel vrij van ijs is."

— Uit Vreeswijk schrijft men van den 7. Maart: Gisteren morgen omstreeks 10 ure is het ijs alhier losgegaan, hetzelve is zonder ongelukken doorgedreven, in weerwil dat tusschen hier en Jaarsveld aan de Horde het ijs niet heeft willen ruimen, zoodat water en ijs een uitweg heeft moeten zoeken over de waarden heen; dezen morgen echter om half zes ure is het ijs aan de Horde opgeruimd, zoodat wij nu, ingevolge de tijding van Amerongen, tot aan het einde der Lek geen ijs meer hebben; te Amerongen echter moet het ijs zeer vast zitten en wel door opstopping of [illegible] van ijsdam. Heden morgen te 10 ure stond het water 5 el.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is eergisteren door de commissie tot de verzoekschriften verslag gedaan bij monde van den heer *Rengers*.

1°. Op een verzoekschrift van het plaatselijk bestuur van de Oude-Pekel-A hetwelk verzoekt, dat bij de aanstaande invoering der nieuwe regterlijke magt enz. de hoofdplaats van het kantongeregt niet te Winshoten, maar te Oud-Pekel-A worde gevestigd, hetgeen men zoo wel uit hoofde der plaatselijke ligging, als der gemeenschap, enz. wenschelijk acht. — Ter griffie.

2°. Op 11 verzoekschriften van inwoners uit Groningen en Drenthe, arbeiders aan het stads-kanaal aldaar enz., verzoekende een impost op de steenkolen. De verzoekers dragen voor, dat de arbeidende klassen in de veenen en de eigenaren van bosschen door het product hunner eigendommen [illegible] worden. — [illegible] van het verslag.

3°. Op een verzoekschrift van olie-fabriekanten aan de Zaan in Noord-Holland, die inbrengen, dat zij tot dus verre bij uitsluiting de vrijstelling van lijnzaad-koeken voor hun fabrijkaat hebben gehad; terwijl bij de aangeboden wijzigingen in het tarief, die vrijstelling algemeen wordt gemaakt, waardoor hunne fabrijken met een geheel verderf worden bedreigd. — Ter griffie.

Bij monde van den heer *Vijfhuis*:

1°. Op verzoekschriften van glasblazers te Amsterdam, Leerdam en Gelderland enz., die aanvoeren dat zij in hunne werkplaatsen geene andere brandstof dan steenkolen kunnen gebruiken, dat zij hierom opkomen tegen het voorgestelde regt op de brandstof; dat zij bereids door de verhooging van [illegible] en den invloed der tijdsomstandigheden geleden hebben en [illegible] gedrukt worden, enz.

Van hoefsmeden te Dordrecht, die ziel beklagen, dat ook dan hen geen vrijdom van den accijns op de steenkolen is gegeven, op welke bekoming zij thans, nu zij nog met een verhoogd inkomend regt worden bedreigd, vooral aandringen; van *van Meerten en zoon*, distillateuren te Delft, instemmende met het voorgedragene in het request van de kamer van koophandel en fabrijken te Schiedam; van eigenaren van branders te 's Bosch, die met leedwezen de voordragt van het ontwerp nopens het tarief hebben vernomen, en bereids, zooals zij beweren, door een zamenloop van omstandigheden groot nadeel lijden; van *J. Backer*, fabrijkant van inlandsche stroopen te Oosterbeek bij Arnhem, die de kamer eerbiedig verzoekt, dat het haar moge behagen, door een afwijzend votum, den val te voorkomen van zijn, voor de scheepvaart den landbouw en de veeteelt zoo belangrijk etablissement; van 20 korenwijnstokers te Rotterdam, die evenzeer aanmerkingen tegen het tarief voordragen en alle de lasten en bezwaren, welke op hunne fabrijken rusten, ontwikkelen. — Alle deze stukken zullen ter griffie worden nedergelegd en het verslag gedrukt en rondgedeeld.

Betreffende van den heer *van den Mortel*:

1°. Op een verzoekschrift van kastemakers te Amsterdam, die den ongunstigen toestand van hun bedrijf blootleggen. — Ter griffie.

2°. Op een, tot afschaffing van den accijns op den turf. — Ter griffie; drukken en ronddeelen van het verslag.

3°. Op een van wijnkoopers te Zutphen, nopens de bestaande regten op den wijn. — Hetzelfde besluit.

« 4°. Op een verzoekschrift, omtrent het droogmaken van het Haarlemmermeer, hetwelk niet in den behoorlijken vorm is ingekomen. » Ter zijde gelegd.

5°. Op een ingekomen stuk, dat niet naar behooren is geteekend, en waaromtrent alzoo wordt overgegaan tot de orde van den dag. —

6°. Op een verzoekschrift van een inwoner van Haarlem, *Jager* geheeten, nopens de uitgebreidheid van 's lands regtsmagt. — Ter zijde gelegd.

— Door den questor-generaal van de algemeene synode der Nederlandsche hervormde kerk wordt ter kennisse zijner Christelijke geloofsgenooten gebragt, dat de algemeene inzameling ten behoeve van noodlijdende kerken en personen, in den jare 1837, heeft opgebragt de som van *f* 17,965,75. Te Amsterdam is opgebragt *f* 2758,90½, te 's Gravenhage *f* 1291,70, te Rotterdam *f* 1093,77½. Hij heeft wederom het verblijdend berigt kunnen mededeelen, dat een aanmerkelijk getal van hulpbehoevende weduwen en wezen, uit de naastvorige kollekte, is ondersteund geworden, en dat dezelve ook inzonderheid tot het heilzaam oogmerk heeft gediend, om, krachtdadig geholpen door Z. M. onzen geëerbiedigden koning, de onderstaande gemeenten in staat te stellen tot de bijwoning van de openbare godsdienst, door de herstelling of vernieuwing van derzelver bedehuizen als: Gelderland, de gemeenten Geesteren, Borculo, Heteren en Nunspeet; Zuid-Holland, ter Heide; Noord-Holland, Wijdenes en Warder; Zeeland, Koudekerke; Vriesland, Woudsen en Sneek Westeinde; Overijssel, den Ham, Bouveen en Wilsum; Groningen, Vlagtwedde; Noord-Braband, Bergen; Drenthe, Annerveen en Gieten. Uit naam van alle deze bewijs digden, is hij wederom de tolk van derzelver dankbare gevoelens en van de aanstaande jaarlijksche inzameling, hoopt en vertrouwt hij, dat dezelve nieuwe proeven zal opleveren van [illegible] en wel te dezen, en inzonderheid, dat zij de hoogte [illegible] zal bereiken, [illegible] van de openbare [illegible]. Hij vermeent, dat hij op deze belangstelling [illegible] weldadigheid mag aandringen. [illegible] hij aangetoond hoe groot en dringend de behoeften van een groot aantal gemeenten in ons Vaderland. Hij vertrouwt, dat de collecte eene aanmerkelijke bijdrage zijn zal, om aan vele hunner blijde verwachtingen voor de toekomst te geven.

Hij verzoekt zijne geliefde geloofsgenooten, om deze verwachtingen rijkelijk met eenen echt christelijken zin te vervullen, en alzoo gaarne te willen opvolgen de krachtige aansporingen van hunne waardige Leeraars, die ook wederom bij deze gelegenheid, met het volkomenst vertrouwen op hunne hulpvaardigheid durven inroepen. Boven al wenscht en bidt hij, dat God daartoe hunne harten bewege, en zijn onmisbare zegen dit werk voorspoedig make.

— In de tot den 15den November jl. ontvangen Javasche courranten wordt eene publicatie gevonden van den gouverneur-generaal van den 10den te voren, waarbij wordt bepaald, dat de inkomende regten op Java en Madura op diverse goederen, zijnde voortbrengselen van landen, beoosten de Kaap de Goede Hoop, en niet vermeld in de Ordonnantie n°. 1-4, van de publicatie van den [illegible] December geheven zullen worden volgens een nieuw tarief, terwijl tevens een nieuw tarief vastgesteld wordt voor de uitgaande regten op Java en Madura, op alle goederen zonder onderscheid.

— Door Z. Exc. is nog bepaald, dat, bij eene dienst van tien of meer jaren, het pensioen voor Christen-leeraren der eerste klasse zal worden gebragt, voor gehuwden of weduwenaars met onverzorgde kinderen, op 120 guldens, voor ieder in Indie doorgebragt dienstjaar, en voor de ongehuwden of weduwenaars, geene kinderen tot hunnen last hebbende, op 100 guldens, zoodat voortaan de pensioenen der Christen-leeraren aan het vroeger vastgestelde maximum van *f* 3000 's jaars niet meer zullen gebonden zijn.

Voorts waren door den Gouverneur-Generaal een aantal civiele en militaire benoemingen gedaan, onder anderen is de generaal-majoor titulair *J. B. Cleerens* gepensioneerd geworden.

Uit die couranten blijkt verder, dat in onze overzeesche bezittingen de volgende officieren overleden zijn: den 4den Aug., op reis van Moeara Kompeh naar Palembang, de Wel-Edel Gestr. heer *Jan Hendrik Gersom*, in leven tweede luitenant bij het detachement algemeen depot in het Palembangsche; den 5den Aug., te Koempoelang (boven landen van Sumatra's westkust) de Wel Ed. Gestr. heer *Peeters*, in leven kapitein bij het eerste bataillon infanterie den 17den Aug., op de westkust Sumatra, aan de gevolgen zijner bekomene, worden voor den vijand bij gelegenheid van het nemen der kampong Bonjol, de Wel Ed. Gestr. heer *Joseph Millet*, in leven 1ste luitenant bij de 1ste afdeeling infanterie; den 31sten Aug.; in het garnizoens-hospitaal te Koempoelang (bovenlanden van Sumatra's westkust) de Wel Ed. Gestr. heer *P. C. Harting*, 1ste luitenant der genie; den 7den Sept., in het hospitaal te Padang, de per het schip *Prins van Oranje*, uit Nederland ziek aangekomen, eerste luitenant der infanterie *Dirk Adrianus van Langen*, ridder der Militaire Willemsorde, 4de klasse; den 20sten Sept., te Soerakarta, de Wel Ed. Gestr. heer jhr. *G. H. A. de Riescourt*, eerste luitenant bij het 8ste bat. infanterie; en den 27sten Sept. te Kedong Kebo, in den bloeijenden ouderdom van 33 jaren, de Wel Ed. Gestr. heer *Louis Nicolaas van Rijck de Groot*, Ridder der Militaire Willemsorde, ritmeester bij het 7de regement huzaren.

— Te Padang (Sumatra's Westkust) is een genootschap van weldadigheid tot stand gekomen, hetwelk de verzorging en opvoeding van behoeftige christenen ten doel heeft. Door de zorg van den resident aldaar, en door algemeene bijdragen der ambtenaren van Padang, is aldaar een gesticht daargesteld, waarin een twintigtal van zoodanige kinderen zullen kunnen worden opgenomen. De voornoemde verrigtingen van den resident, welke zoo zeer getuigen van zijne menschlievendheid en van de edelmoedigheid van Padangs ingezetenen, hadden de volle goedkeuring van het gouvernement hebben mogen wegdragen.

De kamer van belgische vertegenwoordigers heeft eergisteren de discussien over de wet op de jary ten einde gebragt met de aanneming van het ontwerp zooals het laatstelijk gewijzigd is, met 72 tegen 9 stemmen. De kamer heeft vervolgens beraadslaagd over een ontwerp strekkende tot verlenging van de wet van 22 September 1835 opzigtelijk de vreemdelingen in Belgie tot op den 1sten Januarij 1842. Van onderscheidene kanten, onder anderen door de heeren *Dumortier*, *de Brouckere* en *Verhaegen*, werden hevige klagten aangeheven over het misbruik van die wet door den administrateur voor de openbare veiligheid *François* gemaakt. De minister van binnenlandsche zaken verdedigde dien ambtenaar wel goed hij kon, en nam de verantwoordelijkheid der door hem bevolen uitdrijvingen uit het land op zich. De wet werd daarop met 54 tegen 8 stemmen aangenomen.

Gisteren heeft dezelfde kamer over de tolgelden op de openbare wegen beraadslaagd.

— Te Antwerpen waren de fondsen gisteren (8 *Maart*) genoteerd: Belg. 102½; O. Met. 106; Sp. Ard. 18½, ⅜. Diff. 5½, ⅝; Napl. 93½; Rom. fl. 101; Cert. te Antw. 100; Braz. 75¾. — Wissel op Amst en Rott. pari.

Uit de thans regtstreeks uit Londen ontvangene berigten tot en met den 6den, blijkt het, dat het gerucht van eene op handen verandering of wijziging van het ministerie zelfs reeds eenigen invloed ter beurze had gehad. Men meende dat de beslissing daarvan zou afhangen van den uitslag der discussie in het huis der gemeenten over een voorstel van sir *Molesworth*, hetwelk tegen eenige leden van het ministerie is gerigt en in den avond van den 6den zoude behandeld worden. — Lord *Glenelg* had zijn voorstel over den slavenhandel in het huis der gemeenten gedaan, waarvan de eerste lezing doorgegaan was.

— In den morgen van den 6den was er te Londen in het gebouw van den Tempel, waar de regtsarchiven bewaard worden, een hevige brand uitgebarsten. Hetzelve was gedeeltelijk vernield; de schade was nog niet bekend, maar moest aanmerkelijk zijn.

— Uit Bahia had men berigten tot den 27sten januarij jl. De insurgenten waren nog altijd meester van de stad en van de havens maar werden naauw geblokeerd door de Braziliaansche schepen en hadden slechts weinig levensmiddelen in voorraad. De chefs der insurgenten zouden verklaard hebben dat zij eerder de zwarten wilden bewapenen, dan zich te onderwerpen.

— Den 6den waren de fondsen te Londen genoteerd: 3 pCt. geconsol. 92¾, ⅞; Ned. 2½ pCt. 53; dito 5 pCt. 103⅛; Spanje 19½; Port. 18¾, 19; Columbia 28⅛; Braz. 78¼.

STATEN-GENERAAL.

Hoogstgewigtige onderwerpen zijn door de hooge regering ter beraadslaging en goedkeuring ingezonden aan de Staten-Generaal; zij zijn van tweederlei aard: zuiver finantiele maatregelen, namelijk in het belang der departementen van oorlog en marine, en ten andere, gelijksoortige maatregelen in het belang des lands, tot voorwerpen van algemeen nut betrekkelijk. Zullen de Staten-Generaal de aangebodene wets-ontwerpen met hunne goedkeuring bekrachtigen? Deze hoogstgewigtige vraag staat bij de oplossing in een naauw verband met den uit- in inwendigen toestand des lands; en het zou vermetelheid zijn, en deze aan de Staten-Generaal de wet voor te schrijven. Ten vorigen jare zijn de buitengewone credieten voor oorlog en marine niet dan schoorvoetend toegestaan; en vele leden hebben verklaard voor het laatst die gelden te willen toestemmen, om het *statu quo* staande te houden,

Maar is dat nu gezegd, dat de Staten-Generaal, na de overtuiging gekregen te hebben, dat de regering het hare heeft beproefd, om tot eene eindschikking te geraken, uit hoofde dier individuele verklaringen, de regering buiten mogelijkheid zouden moeten stellen, om de gevolgen van het OPGELEGDE *status-quo* te torschen. Volharding alleen om te willen volharden is eene verkeerdheid, om geene hardere woorden te moeten bezigen; volharding, als er geen uitzigt op uitkomst bestaat, eene zoodanige uitputtende volharding is eene even groote verkeerdheid; doch het is niet de vraag, zal men volharden op den ingeslagen weg; maar wel, *moet* men volharden? Dat is: zijn de omstandigheden waarin Europa en ons vaderland verkeeren van dien aard, dat de volharding het noodzakelijk uitvloeisel is, van de onmogelijkheid om tot een redelijk en eervol eindtraktaat met Belgie te geraken? De volharding te willen doen doorgaan, alsof de regering, tegen den algemeenen wil der natie, door de vertegenwoordiging des lands duidelijk uitgedrukt, en in weerwil van dien wensch der natie, alleen een stelsel van volharding volhoudt, omdat zij haakt en verlangt om Belgie terug te erlangen; is een onwaardig verwijt, hetwelk de regering niet verdient, en hetwelk geene wederlegging verdient, omdat het wedersproken wordt door alle hare daden. Of heeft de regering sedert 1830 niet uitsluitend alles ingerigt en geregeld ten dienste van het getrouwe Nederland; heeft zij de wetgeving niet eveneens naar onze zaken doen wijzigen; heeft zij niet met ronde woorden, de invoering dier wetgeving verklaard te zullen in volle werking brengen, nog in den loop dezes jaars? Of zijn die woorden logenachtig? Die wetgeving staat volgens den minister van justitie (redev. April 1835) in een regtstreeks verband met staatkundige belangen; de Staten-Generaal zien er de zedelijke afscheiding van Nederland en Belgie in. Waartoe dan dat verwijt, dat de regering volhardt in krachtvolle wapening en in het verbeteren en versterken harer vaste punten, als of het dit deed om Belgie te herkrijgen; terwijl hare daden de gewenschte scheiding bevorderen. Maar niet alleen zedelijk, ook materieel wil de regering die scheiding; want hetgeen de nieuwe wetgeving in het morele is, dat zijn de voorgeslagen spoorweg en de droogmaking der Haarlemmermeer in het materiele. — Als wij straks iets over die voordragt zullen zeggen, zullen wij dat nader aantoonen. Na het in het ware licht stellen dier wets-ontwerpen over de credieten voor oorlog en marine, zullen de Staten-Generaal in eer en geweten de vraag moeten oplossen, of die gevorderde credieten noodzakelijk zijn tot handhaving van de veiligheid van den staat; of de omstandigheden waarin het vaderland verkeert, eene mindere krachtsontwikkeling toelaten; en voorzeker de Regering uitnoodigen, om met de uiterste spaarzaamheid de krachten en het vermogen der Natie te gebruiken; maar het blijft aan de Regering door de grondwet alleen toevertrouwd, om, daarvan de mate en de noodzakelijkheid te beoordeelen. De bevoegdheid der Staten-Generaal om gevraagde gelden te weigeren, hangt niet af van willekeurige beoordeeling van een staatkundig twistpunt; maar van de gemoedelijke en dus gewetenvolle overtuiging, of die gelden al of niet noodzakelijk zijn, en of die sommen niet gedeeltelijk gespaard kunnen worden. Met andere woorden, de Staten-Generaal houden toezigt over het wel besteden der toegestane gelden; even als zij oordeelen over de al of niet noodzakelijkheid der credieten; maar zij zijn onbevoegd, om door eene weigering van fondsen de executieve magt te belemmeren, en te treden in de regten den Koning uitsluitend door de grondwet opgedragen. Wat zullen dus de Staten-Generaal doen? Zullen zij die wet afstemmen, omdat zij ten vorigen jare individueel verklaarden *voor het laatst* die gelden als credieten toe te staan? Of zullen zij, naar eed en pligt, hunne stemuitbrenging regelen naar het grondigt onderzoek, wat er kan en wat er moet gedaan worden? Wij gelooven het laatste. — Wij zeiden zoo even, dat het hatelijk verwijt aan de Regering gedaan, alsof zij volhardde, omdat zij naar het terugerlangen van Belgie haakert (hetgeen hetzelfde is, als of men zeide: de Regering offert het trouwe Nederland aan het afvallige Belgie op), dat de Regering het tegendeel ook in het materiele bewees, door het voorgedragen wets-ontwerp tot goedkeuring van fondsen als voorschot voor openbare werken. De toelichtende memorie bij dat ontwerp gevoegd, en de bekende redevoering des Badenschen ministers *van Winter* gehouden bij het indienen van een wets-ontwerp over het aanleggen van spoorwegen, moeten elk overtuigen, van het groot belang dat de Natie er bij heeft, dat die wegen niet door bijzondere maatschappijen of voor particulieren, maar door het land zelf ondernomen worden; en onder dat opzigt is de voordragt der regering, om zelve de spoorwegen aan te leggen, en het Haarlemmer en andere kleine meertjes droog te maken allezins prijslijk. Maar het ware te wenschen geweest, dat in de wet zelve wierden opgenomen, de bepaalde bestemming dier gelden; en niet maar onbestemd gezegd wordt *tot openbare werken van algemeen nut*; als ook, dat die gelden tot geen ander einde dan waartoe zij gevraagd zijn, zouden aangewend worden; en eindelijk, dat de wet bepaalde, wanneer er met die werken eenen aanvang zou worden gemaakt, en approximatief den tijd bepaalde, binnen welken die werken zullen moeten voltooid zijn. Voor het openbare vertrouwen zoude het hoogst wenschelijk zijn, dat zulks in de wet werd aangetroffen; niets anders zou beletten om na de uitgifte der losrenten, die werken te laten rusten of derzelver voltooijing te verschuiven; en de Natie heeft belang er bij, dat de Regering zich dienaangaande ruitelijk verklare, en gewenschte waarborgen geve. Wanneer de hooge Regering (en er valt aan hare goede trouw en regtschapene handelwijze niet te twijfelen) de nieuwe wetgeving ingevoerd en de voorgedragene werken van openbaar nut zal aangevangen hebben, dan zal de gewenschte scheiding van Belgie *moreel* en *materieel* tot stand gebragt zijn; de spoorweg naar Arnhem zal voor den handel zijn hetgeen de wetgeving op het gevoel en de zeden der Natie uitoefent: eene geheele afscheiding en vreemdwording van Belgie. Het zal aan de Staten-Generaal zijn te beslissen, of zij die zedelijke en materiele scheiding ernstiglijk verlangen daargesteld te zien; zij zullen het toonen door de aanneming der wet of op de openbare werken, en door de geprojecteerde revisie der strafwet. — Maar dit is niet genoeg. Wil men die scheiding, men wille ze volkomen; men dekke onze grenzen; niet maar met krijgsmagt, maar met goed onderhoudene en welversterkte vaste punten, langs de geheele grenslinie, en door het in goeden staat onderhouden onzer marine. Laten wij ons de feilen onzer vaderen ten nutte maken, en liever zorgen om van de landszijde steeds gedekt te zijn en eene aanzienlijke vloot te hebben, tot sluiting onzer zeegaten, ter begeleiding onzer handelsvlooten, tot bewaring onzer kolonien. Het is dus niet zonder reden, dat de voorgedragene wetsontwerpen als van eenen hoogstgewigtigen aard te beschouwen zijn; die een vernieuwd en gewetenvol onpartijdig onderzoek vereischen. — *God zegene* de uitkomst tot 's lands heil.

175ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

Vijfde Klasse.

23ste Trekking.			24ste Trekking.		
N°. 3798	een prijs van	1000 gl.	N°. 3926	een prem. van	2000 gl.
» 11340	» » »	1000 »	» 20883	» prijs »	100,000 »
» 2657	» » »	1000 »	» 11311	» prem. »	2000 »
			» 10511	» prijs »	1000 »
			» 18612	» prem. »	3000 »

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (8 *Maart*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 53 3/16, ¼; dito 5 pCt. 101¾, ⅞; Kansb. 22⅝; Amort. Sijnd. 94¾; Handelm. 179¾, ½, ⅝; O. I. 5 pCt. 99⅜; Ardoins 85 £ 18½; Met. 102⅞; Columb. 20½, 7/16, ⅜; Peruan. 13 3/16, ⅜; Braz. 75⅞.

Te Breda bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.